Opgave 1

1.1 Analyse af rentabilitet

Rentabilitet	**2005**	**2006**	**2007**
Afkastningsgrad	5,87%	1,62%	- 0,25%
Overskudsgrad	5,26%	1,00%	- 0,14%
Aktivernes omsætningshastighed	1,12	1,61	1,79

Kommentarer til rentabilitet:
Afkastningsgraden falder fra 5,87% i 2005 til minus 0,25% i 2007. Når afkastningsgraden falder, skyldes det, at overskudsgraden falder og bliver negativ, samtidig med at AOH stiger.
I 2005 er afkastningsgraden på et nogenlunde acceptabel niveau sammenlignet med markedsrenten, men i 2006 og 2007 er niveauet aldeles uacceptabel.

Egenkapitalens forrentning	**2005**	**2006**	**2007**
Afkastningsgrad	5,87%	1,62%	- 0,25%
Gældsrente (netto finansielle omk./gæld)	1,75%	2,31%	2,34%
Rentemarginal	4,12%	- 0,71%	- 2,60%
Gearing	3,63	30,90	- 11,46
Egenkapitalens forrentning	20,81%	- 20,43%	29,60%
Bemærk i 2007:			
Matematisk er gearingen negativ, idet egenkapitalen er negativ			
Matematisk er EKF positiv, idet både resultatet og egenkapitalen er negativ			

***Forrentning af egenkapital*:**
I 2005 er EKF 20,81% og på et acceptabel niveau sammenlignet med markedsrenten + et risikotillæg.

I 2006 bliver EKF minus 20,43%. Dette skyldes at:
- Afkastningsgraden falder dramatisk
- Rentemarginalen bliver negativ, hvorfor virksomheden taber penge på at arbejde med fremmedkapitalen, og samtidig stiger gearingen voldsom.

I 2007 forrentes den negative egenkapital med 29,60%.

Sammenfattende kan det konkluderes, at den katastrofale udvikling i EKF fra 2005 til 2007skyldes:
- Afkastningsgraden falder som følge af den forringede indtjeningsevne (overskudsgrad).
- Ejerens umådeholdne forbrug i forhold til virksomhedens indtjening.

1.2 Analyse af indtjeningsevne

Indtjeningsevne	**2005**	**2006**	**2007**
Overskudsgrad	5,26%	1,00%	- 0,14%
Bruttoavanceprocent	45,00%	42,00%	40,00%
Dækningsgrad	18,00%	10,50%	8,00%
Kapacitetsgrad	1,41	1,11	0,98
Sikkerhedsmargin = OG*100 / DG	29,22%	9,43%	- 1,88%

***Kommentarer til indtjeningsevne*:**
Omsætningen stiger fra 2005 til 2007 med 215%.
I samme periode falder overskudsgraden og bliver negativ, hvilket skyldes, at de samlede omkostninger stiger endnu mere end omsætningen.

Bruttoavanceprocenten falder i perioden fra 45% til 40%. Årsager hertil kan være:
- Faldende salgspriser.
- Stigende råvarepriser.
- Ringere salgssammensætning.

Dækningsgraden falder i perioden fra 18% til 8%. Dette skyldes:

- Den faldende bruttoavanceprocent og
- Øgede personaleomkostninger pr. produceret enhed.

Kapacitetsgraden falder, idet de faste omkostninger stiger mere end dækningsbidraget.
Som følge af ovenstående, falder sikkerhedsmarginen til et katastrofal negativ niveau.

1.3 Analyse af likviditet

Likviditet	**2005**	**2006**	**2007**
Likviditetsgrad 1 (mest likvide aktiver * 100 / kortfristet gæld)	19,64%	29,79%	31,00%
Likviditetsgrad 2 (omsætningsaktiver * 100 / kortfristet gæld)	36,74%	49,28%	53,46%

Det bemærkes, at begge likviditetsgrader forbedres, men at niveauet er på et meget lavt niveau. Det bemærkes endvidere, at trækket på kassekreditten er stigende, men at kassekreditten ikke er overtrukket.

1.4 Andre forhold der bør inddrages i vurderingen

En virksomhed kan ikke bedømmes alene ud fra nogle økonomiske nøgletal.
Der forventes individuelle kommentarer, hvor de studerende kommenterer oplysninger i opgavens tekst.

Opgave 2

2.1. Likviditetsbudget for 2008

	1. kvt	2. kvt	3. kvt	4. kvt	Balance
Driftens indbetalinger					
Varesalg pr. 60 dg.	600	2.000	2.600	3.200	2.400 VD
Driftens udbetalinger					
Varelager	300	300			600 VL
Varekøb pr. 90 dg.		792	1.152	1.440	1.728 VK
Huslejedepositum	100				Aktiv
Øvr. variable omk.	363	300	374	449	
Andre eksterne omk.	400	500	350	350	
Renteudgifter	70	80	00	00	
I alt	1.233	1.972	1.876	2.239	
Driftens likviditetsvirkning	- 633	+ 28	+ 724	+ 961	
Investeringens likviditetsvirkning					
Kølevogn		- 200			
Inventar	- 1.000	- 1.000			
Finansieringens likviditetsvirkning					
Kapitalindskud	+ 500				
Privatforbrug	- 120	- 120	- 120	- 120	
Samlet likviditetsvirkning	- 1.253	- 1.292	+ 604	+ 841	
Likviditetsreserve primo	0	- 1.253	- 2.545	- 1.941	
Likviditetsreserve ultimo	- 1.253	- 2.545	- 1.941	- 1.100	

2.2 Forslag til forbedring af likviditeten
Der forventes individuelle forslag fra de studerende.

2.3 Budgetteret balance pr. 31.12.2008

AKTIVER			**PASSIVER**		
Anlægsaktiver:			**Egenkapital:**		
Biler	200		Kapitalindskud	500	
- Akk. afskrivninger	150	50	+ Årets resultat	702	
Inventar	2.000		- Privatforbrug	480	722
- Akk. afskrivninger	1.600	400			
Huslejedepositum		100			
			Gældsforpligtelser:		
Omsætningsaktiver:			Likviditetsbehov		1.100
Varelager		600			
Varedebitorer		2.400	Varekreditorer		1.728
Aktiver i alt		3.550	Passiver i alt		3.550

Opgave 3
Investeringssum = 3.000.000 – 75.000 = 2.925.000 kr.
Scrapværdi = 300.000 kr.
Årlig merindtjening = 950.000 – 100.000 = 850.000 kr.

Nutidsværdi af fremtidige indbetalinger:

n	**i**	**PMT**	**FV**	→	**PV**
5	14,0%	850.000	300.000		(kr 3.073.929,42)

3.1 Kapitalværdi = 3.073.929 – 2.925.000 = **148.929 kr**. Investeringen er rentabel, da kapitalværdien er positiv.

3.2 Beregning af den interne rente:

n	**PV**	**PMT**	**FV**	→	**i**
5	-2.925.000	850.000	300.000		16,01%

3.3 Beregning af de maksimale årlige vedligeholdelsesudgifter
Investeringens kapitaltjeneste:

n	**i**	**PV**	**FV**	→	**PMT**
5	14,0%	-2.925.000	300.000		kr 806.619,31

De årlige vedligeholdelsesudgifter må højst udgøre = 950.000 - 806.619 = **143.381 kr**.

3.4 Minimum scrapværdi
Scrapværdien vil kunne reduceres med "fremtidsværdien" af kapitalværdien:

n	**i**	**PV**	**PMT**	→	**FV**
5	14,0%	148.929	0		(kr 286.750,07)

Scrapværdien skal som minimum være 300.000 – 286.750 = **13.250 kr**.

Opgave 4

Den variable enhedsomkostning for Økohjort andrager = 10,00 + 0,50 + 1,25 + 2,25 = 14,00 kr.
Hvis der ønskes en dækningsgrad på 52%, må den variable enhedsomkostning andrage 48% af salgsprisen.
De faste omkostninger = 6,25 * 20.000 = 125.000 kr.

4.1 Salgspris = 14,00 * 100 / 48 = **29,17 kr**.

Prisfunktionen kan beskrives som: $P = -\frac{1}{1.000}\ x + 28$

Forøg afsætningen på markedet indtil groms = $-\frac{1}{500}\ x + 28 = 14$ = gromk.

4.2 Optimal afsætning i Danmark kan beregnes til **7.000 stk. a´ 21,00 kr**.

4.3 Bestemmelse af dækningsbidrag og resultat

Årlig dækningsbidrag = (21 – 14) * 7.000 =	**49.000 kr**.
Faste omkostninger	125.000 kr.
Årets resultat	**- 76.000 kr**.

Det forventes, at den studerende vurderer resultatet.

4.4
Virksomheden har en maksimal kapacitet på 20.000 stk.
Ved salg til supermarkedskæden er grænsedækningsbidraget grDB = 18 – 14 – 2 = 2 kr.

Forøg afsætningen på det hjemlige danske marked indtil:

grDB (Danmark) = $-\frac{1}{500}\ x + 28 - 14 = 2$ = grDB (supermarked)

Optimale afsætninger:
Hjemlige danske marked: **6.000 stk. a´ 22.00 kr**.
Supermarkedskæden: **14.000 stk. a´ 18.00 kr**.

Dækningsbidrag fra hjemlig marked =	(22 – 14) * 6.000 =	48.000 kr.
Dækningsbidrag fra supermarkedskæde =	(18 – 16) * 14.000 =	28.000 kr.
Dækningsbidrag i alt		**76.000 kr**.
- Faste omkostninger		125.000 kr.
Årets resultat		**- 49.000 kr**.

Det forventes, at den studerende omtaler hvorledes, der skal disponere.

4.5 Der forventes bl.a. omtale af, om forudsætningerne for prisdifferentiering, er til stede.

Karaktergivning
Ved fastsættelse af karakter skal der anlægges en **helhedsvurdering** af den studerendes behandling af alle emner i de stillede opgaverne.
Til det formål at støtte ovenstående helhedsvurdering er der i eksamensopgaven angivet en pointfordeling.

Censor og lærer afgør suverænt pointfordeling i de enkelte opgaver.
Opgavekommissionen stiller følgende **forslag** til pointfordeling:

		Point	**Point for opgave**
1.1	Analyse og kommentarer til rentabilitet	10	
1.2	Analyse og kommentarer til indtjeningsevne	7	
1.3	Analyse og kommentarer til likviditet	5	
1.4	Andre forhold der bør inddrages i vurderingen	3	25
2.1	Udarbejdelse af likviditetsbudget	10	
2.2	Drøftelse af og forslag til forbedring af likviditet	5	
2.3	Udarbejdelse af budgetteret balance	10	25
3.1	Beregning af kapitalværdi	7	
3.2	Beregning af intern rente	6	
3.3	Beregning af maksimale vedligeholdelsesudgifter	6	
3.4	Beregning af minimal scrapværdi	6	25
4.1	Beregning af salgspris ved en DG på 52%	3	
4.2	Optimal pris og afsætning i Danmark	5	
4.3	Forventet dækningsbidrag og resultat samt vurdering heraf	4	
4.4	Dækningsbidrag og resultat ved prisdifferentiering samt omtale af hvordan, der skal disponeres	10	
4.5	Andre forhold der bør inddrages	3	25

Opgavekommissionen stiller følgende **forslag** til omregning fra points til karakter men understreger, at **censor og lærer suverænt afgør omregning af points til en karakter**:

Karakter	Points i alt	Betegnelse
12	90 – 100	Den fremragende præstation
10	76 – 89	Den fortrinlige præstation
7	65 - 75	Den gode præstation
4	53 – 64	Den jævne præstation
2	41 – 52	Den tilstrækkelige præstation
0	15 – 40	Den utilstrækkelige præstation
-3	00 -14	Den ringe præstation